

بسم الله الرحمن الرحيم

نام کتاب: **بداية الحكمة**، همه کتاب پایه ۷
لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به دو سؤال آخر نمره داده نمی شود
(هر سؤال ۲/۵ نمره)

۱- «وجود فی نفسه» و «وجود فی غیره» را تعریف کنید.

۲- «مکان ذاتی» و «مکان استعدادی» چه تفاوت‌هایی دارند؟

۳- قاعده «فرعیت» چیست؟ اشکال وارد بر آن و جواب از این اشکال را بنویسید.

«والحقیقه الوجود کثرة طولیة باعتبار المراتب المختلفة الاخذة من أضعف المراتب... ثم تتصاعد المراتب الی أن تنتهی الی المرتبة الواجبة لذاتها، ولها کثرة عرضیة باعتبار تخصصها بالماهيات المختلفة».
۴- به چه اعتباری «وجود» دارای کثرت طولیه یا عرضیه می باشد؟ هر کدام را جداگانه در قالب مثال بیان نماید.

«المتضادان: أمران وجودیان متواردان علی موضوع واحد، داخلان تحت جنس قریب، بینهما غایة الخلاف».
۵- با توجه به تعریف مذکور، آیا تقابل تضاد در بین جواهر ممکن است؟ چرا؟

۶- چرا به حرکت جوهر در مقوله «این، کیف، کم و وضع»، حرکات ثانیه گفته می شود؟ توضیح دهید.

«أما العلة المادیة فهي المادّة بالنسبة الی النوع المركب منها و من الصورة؛ فإنّ لوجود النوع توقفاً علیها بالضرورة، و أمّا بالنسبة الی الصورة فیهی مادّة قابلة معلولة لها».
۷- ماده، نسبت به صورت و نسبت به نوع مرکب چه نسبتی دارد؟ چرا؟

«کلّ حادث زمانیّ فإِنَّه مسبوق بقوّة الوجود؛ لآنه قبل تحقّق وجوده يجب أن يكون ممكن الوجود، و يجوز أن يتّصف بالوجود، كما يجوز أن لا يوجد؛ إذ لو كان ممتنع الوجود استحال تحقّقه، كما أنّه لو كان واجباً لم يتخلّف عن الوجود، لكنّه ربّما لم يوجد».

۸- مراد از «مسبق بودن حادث زمانی به قوه وجود» را توضیح داده و دلیل آن را بیان نمایید.

«إذا كانت العلة التامة موجودةً وجب وجود معلولها، و إلاّ جاز عدمه مع وجودها، و لازمه تحقّق عدمه المعلول لعدم العلة من دون علة».

۹- با توجه به عبارت فوق، دلیل بر استحاله انفکاک معلول از علت تامه را بنویسید.

«والحقّ أنّ التشخّص بالوجود؛ لانّ انضمام الکی إلى الکلّی لایفید الجزئیة، فما سمّوها أعراضاً مشخّصة هی من لوازم التشخّص و أماراته».

۱۰- بنا بر هر دو قول مذکور در عبارت، نقش اعراض را در «تشخّص» بنویسید. مرحوم علامه کدام یک از دو قول را پذیرفته‌اند؟ چرا؟